

Forsikring
& Pension

En grøn retning for Danmark

KLIMAPOLITISK UDSPIL
FRA FORSIKRINGS- OG
PENSIONSBRANCHEN

Forord

I 2019 lancerede den danske pensionsbranche vores betingede tilsagn om at investere yderligere 350 mia. kr. i grøn omstilling. Det skete i New York sammen med statsminister Mette Frederiksen forud for FN's klimatopmøde, og de høje grønne ambitioner i branchen blev modtaget positivt og med stor interesse både herhjemme og fra vores omverden. Allerede i 2021 har branchen nu grønne investeringer for knap 250 mia. kr. Så vi er rigtig godt på vej.

Derfor er tiden nu inde til at fremlægge et klimapolitisk udspil – En grøn retning for Danmark – hvor forsikrings- og pensionsbranchen anviser vores bud på en fælles grøn retning for Danmark og ud i verden. En vej til, hvordan vi gennem samarbejde, investeringer og klog forebyggelse både kan fremme den grønne omstilling og skabe job, vækst og udvikling i Danmark.

Vores branche kan og vil spille en helt central rolle i den grønne omstilling

Forsikring og Pension er en integreret del af det danske samfund, og branchen arbejder dagligt for at skabe tryghed, velstand og øget velfærd for den enkelte dansker.

De seneste år har de nære trusler mod danskernes tryghedsfølelse ændret karakter og omfatter i dag i høj grad også trusler om klimarelaterede skader på hjem og lokalsamfund samt klimaforandringernes påvirkning af alt fra fattigdom, migration og andre globale socioøkonomiske forskydninger af verdenssamfundet.

Udviklingen stiller store krav til, hvordan forsikrings- og pensionsbranchen arbejder med forebyggelse, skadesudbedring og investering af danskernes pensionsopsparinger.

Men vi mener, at der er et klart potentiale for, at vi som branche i samarbejde med politikere, andre private aktører og offentlige myndigheder kan gøre endnu mere for at skabe de løsninger, som Danmark og verden har brug for.

Hvad kan vi som forsikrings- og pensionsbranche konkret byde ind med i den grønne omstilling?

Forsikringsbranchen har løbende udvidet sit forretningsfokus i takt med de udfordringer, vi står over for. I dag handler det ikke længere kun om skadeserstatning, men i høj grad også om at forebygge, at der sker skader. Det er bedst, billigst og grønnest, når der ingen skader sker. Og det er samtidig mest trygt for den enkelte. Det er moderne forretningsforståelse og samtidig det bedste for klimaet, Danmark og den enkelte borger.

Både forsikrings- og pensionsbranchen har en direkte og unik kontakt til stort set hver eneste dansker. Og begge brancher kan på hver sin måde bidrage aktivt og betydeligt til den grønne omstilling. Hvor forsikringsbranchen på mange stræk kan gøre det gennem den direkte kundekontakt og rådgivning om forebyggelse, er pensionsbranchens arbejde for den grønne omstilling i høj grad knyttet til investeringer, som kan hjælpe den grønne omstilling på vej, og den dimension er der kommet endnu større efterspørgsel på inden for det seneste år.

Behov for klare og stabile rammevilkår

Det følgende udspil indeholder 13 forslag, som fortæller om både pensions- og forsikringsbranchens arbejde med den grønne omstilling og påpeger, hvor rammevilkårene kan styrkes, så branchen kan bidrage endnu mere til de ambitiøse danske klimamål.

Kent Damsgaard
Adm. direktør, Forsikring & Pension

Indhold

Pensionsbranchen skal hjælpe nye grønne teknologier på vej og ud i verden 6

1 Økonomisk køreplan for Danmarks grønne omstilling 8

2 Byrdestop skal sikre fornuftige investeringsmuligheder i den grønne omstilling 10

3 Danmark som grøn eksportnation 12

4 Flere grønne obligationer 14

5 PtX som ny grøn styrkeposition 16

Forebyggelse - det grønne forsikringsvalg 18

6 Bedre og mere forebyggelse 20

7 Klimafond - national handlingsplan for klimatilpasning 22

8 Grønt fast-track i byggesager 24

Øget sammenhængskraft mellem offentlige og private aktører skaber grønne resultater 26

9 Etablering af nationalt OPP-klimaråd 28

10 Lighed i klimakrav til offentlige og private aktører 30

Datadeling fremmer grøn omstilling 32

11 Opslagsværk for forsikringskaders CO2-aftryk 34

12 Styrk grøn omstilling gennem klimarapportering 36

13 Øget datadeling muliggør bredere klimatilpasningstiltag 38

Pensionsbranchen skal hjælpe nye grønne teknologier på vej og ud i verden

Den danske pensionsbranche har allerede vist, at vi som branche har en afgørende rolle i – og et kæmpe potentiale for – at understøtte muligheden for et dansk eksporteventyr på det grønne område. Samtidig er branchens valg og samspil med det offentlige også vigtigt for at indfri Danmarks målsætning om en 70 pct. CO₂-reduktion i 2030. Som et led heri gav branchen i 2019 et betinget tilsagn om at investere yderligere 350 mia. kr. i grøn omstilling, så branchen vil have grønne investeringer for næsten 500 mia. kr. på verdensplan i 2030.

En del af de penge vil den danske pensionssektor gerne investere i Danmark. Det forudsætter til gengæld nogle fornuftige rammevilkår og langsigtede planlægningsmuligheder for sektoren.

Danmark har et stærkt økosystem inden for grøn energi og klimaløsninger. Vi kender det bl.a. fra havvind, som er en dansk styrkeposition. De løsninger og nye grønne teknologier skal vi være endnu bedre til at få ud i verden. Vi kan derigennem både hjælpe med den grønne omstilling og samtidig skabe arbejdspladser og vækst i Danmark.

Men vi skal også gøre klar til den næste generation af grønne teknologier, hvis Danmark skal fastholde/udbygge sin styrkeposition. Vores ambition bør være, at de nye teknologier bliver en lige så god historie for Danmark, som vindmøllerne har været. Det kræver dog, at også de bliver løbet i gang. Statsstøtten til vindenergi startede i 1970'erne, og først i de senere år kan

vedvarende energi herfra opføres støttestøttet. Teknologier som Power-to-X og CO₂-fangst er nødvendige for at nå i mål med Parisaftalen, men deres skalering kræver risikovillig kapital.

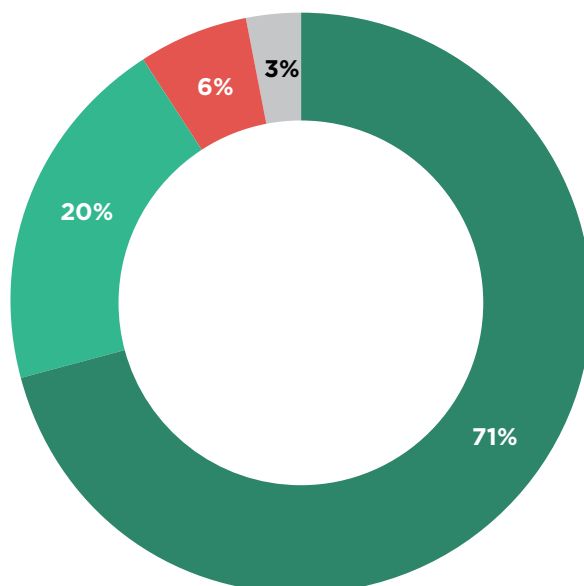
Derfor er det også oplagt for branchen at være med til at drive udviklingen af danske PtX-løsninger. Der er dog brug for, at regeringen og Folketingets partier går sammen om en klar og ambitiøs PtX-strategi, som bygger på samarbejder på tværs af brancher samt den offentlige og private sektor for at finde de bedste løsninger, hvis pensionsbranchen for alvor skal kunne bidrage til at udvikle og skalere PtX.

Power-to-X (PtX) er en samlebetegnelse for teknologier, der anvender el til at producere brint via elektrolyse. Brinten kan videre omdannes til ammoniak (med kvælstof) eller metanol (med kulstof) og dermed bringe grøn energi ind i sektorer som landbruget og den tunge transport med skibe, fly og lastbiler, hvor udledningen – og behovet for teknologiske løsninger – er stor.

Samtidig kan PtX blive et eksporteventyr, men det kræver betydelige investeringer de kommende år. Dansk Energi har tidligere vurderet investeringsbehovet til 25-35 mia. kr. frem mod 2030. Den opgave kan hverken løftes af en enkelt virksomhed eller branche alene.

De følgende forslag bidrager både til at realisere en grøn omstilling og til at skabe fundamentet for, at den grønne omstilling også bliver en forretningsmæssig succes for Danmark.

7 ud af 10 danskere mener, at forsikrings- og pensionsbranchen bør spille en central rolle i de danske klimainvesteringer

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Forsikrings- og pensionsbranchen bør være med til at investere i de danske klimainvesteringer

■ Helt enig/Enig ■ Hverken eller ■ Uenig/Helt uenig ■ Ved ikke

Kilde: Epinion

1 Økonomisk køreplan for Danmarks grønne omstilling

F&P foreslår, at:

- Regeringen og Folketingets partier udarbejder en samlet investeringsplan for Danmarks grønne omstilling - herunder hvordan centrale aktører kan være med til at finansiere omstillingen.
- Planen bør indeholde:
 1. en aktivitetsliste over de konkrete større klimaprojekter (fx udbygning af konkrete vedvarende energikilder, udbygning af elnettet, nye anlæg (fx PtX)), der skal gennemføres og hvornår/tidsfaser
 2. hvilke parter der skal bidrage til realiseringen af diverse aktiviteter og i hvilke faser
 3. og bud på finansieringsplan for projekterne.
- I tilrettelæggelsen af planen bør både Offentlig-Privat Partnerskaber og et OPP-klimaråd indgå som en central del af de løsninger, der skal til for at nå 70 pct. af målsætningen (se forslag 9). I tilfælde af offentlig låntagning bør dette finansieres via grønne statsobligationer (se forslag 4).

Dette problem vil vi løse:

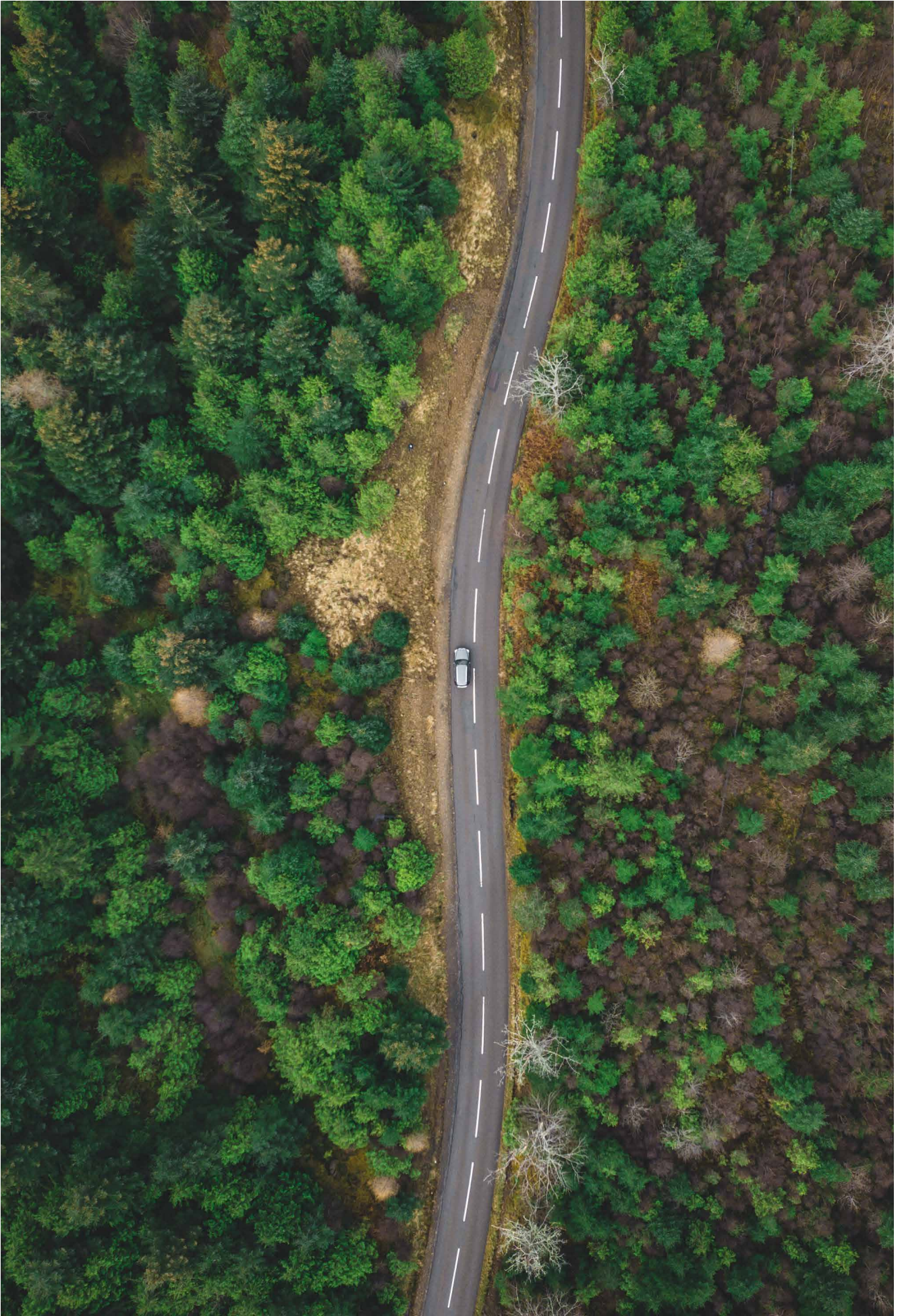
- Der er stor usikkerhed om investeringsomfang og investeringsmulighederne i den grønne omstilling i Danmark.
- Det er uklart, hvordan den grønne omstilling samlet set skal finansieres frem mod 2030, herunder af hvem (stat, kommuner, pensionselskaber, forbrugere, virksomheder m.v.).
- Der er brug for langsigtet planlægning, hvis bl.a. pensionselskaber skal kunne investere i den grønne omstilling.

Effekt:

- En samlet økonomisk køreplan for den grønne omstilling vil skabe en klarhed og en sikkerhed for langsigtede investorer som de danske pensionselskaber. På den måde skaber det bedre muligheder for finansiering af den grønne omstilling.

Det gør vi i branchen:

- Branchen har givet et betinget tilsagn om at investere yderligere 350 mia. kr. i den grønne omstilling, således at branchen vil have grønne investeringer for næsten 500 mia. kr. på verdensplan i 2030.

2 Byrdestop skal sikre fornuftige investeringsmuligheder i den grønne omstilling

F&P foreslår, at:

- Danmark arbejder for at sikre, at den kommende revision af EU's solvens II-regulering ikke medfører nye stramninger, som hæmmer grønne investeringer.
- Der ikke indføres nye krav for unoterede investeringer. Årsagen er, at de unoterede fylder stadig mere i pensionssekskabernes porteføljer, og mange grønne investeringer er unoterede fx vindmølleparker, solceller eller PtX-anlæg m.v. Der er imidlertid ikke noget, der peger på, at unoterede investeringer i grønne infrastrukturaktiver skulle være særligt risikoeksponeret. Typisk er sådanne langsigtede investeringer tværtimod risikodæmpende. Derfor er der brug for sikkerhed for, at der er gode ramme for unoterede investeringer – og at de ikke underlægges nye eller særlige krav, da det vil reducere eller besværliggøre mulighederne for at investere i grønne aktiver.

Dette problem vil vi løse:

- Nye solvensregler begrænser branchens muligheder for at investere i den grønne omstilling i Danmark og udlandet. De nye forslag til solvens-regler i EU risikerer at begrænse branchens investeringer på mellem 25-35 mia. kr.
- Hvis unoterede investeringer underlægges særlige begrænsende regulatoriske restriktioner, vil det have konsekvenser for en stor del af de grønne investeringer, som netop er unoterede.

Effekt:

- Branchen skal opleve så smidige forhold som muligt, når den engagerer sig i den grønne omstilling. Det gælder bl.a. solvenskrav og forhold om unoterede investeringer. På den måde sikres en effektiv og robust kapitalallokering til grønne aktiviteter.

Det gør vi i branchen:

- Branchen har løbende kommunikeret betydningen af fornuftige rammevilkår, som kan understøtte investeringsmulighederne i den grønne omstilling.

3 Danmark som grøn eksportnation

F&P foreslår, at:

- Etablere en taskforce til fremme af grøn eksport under ledelse af EKF med deltagelse af Eksportrådet, Energistyrelsen, IFU m.fl.
- Etablere en ny ambitiøs eksportpakke, som skal blive til i et samarbejde mellem EKF, IFU, Erhvervsministeriet, erhvervsorganisationer og pensionsbranchen om at skabe nye ordninger, som kan løfte nye grønne teknologier ud i verden.

Dette problem vil vi løse:

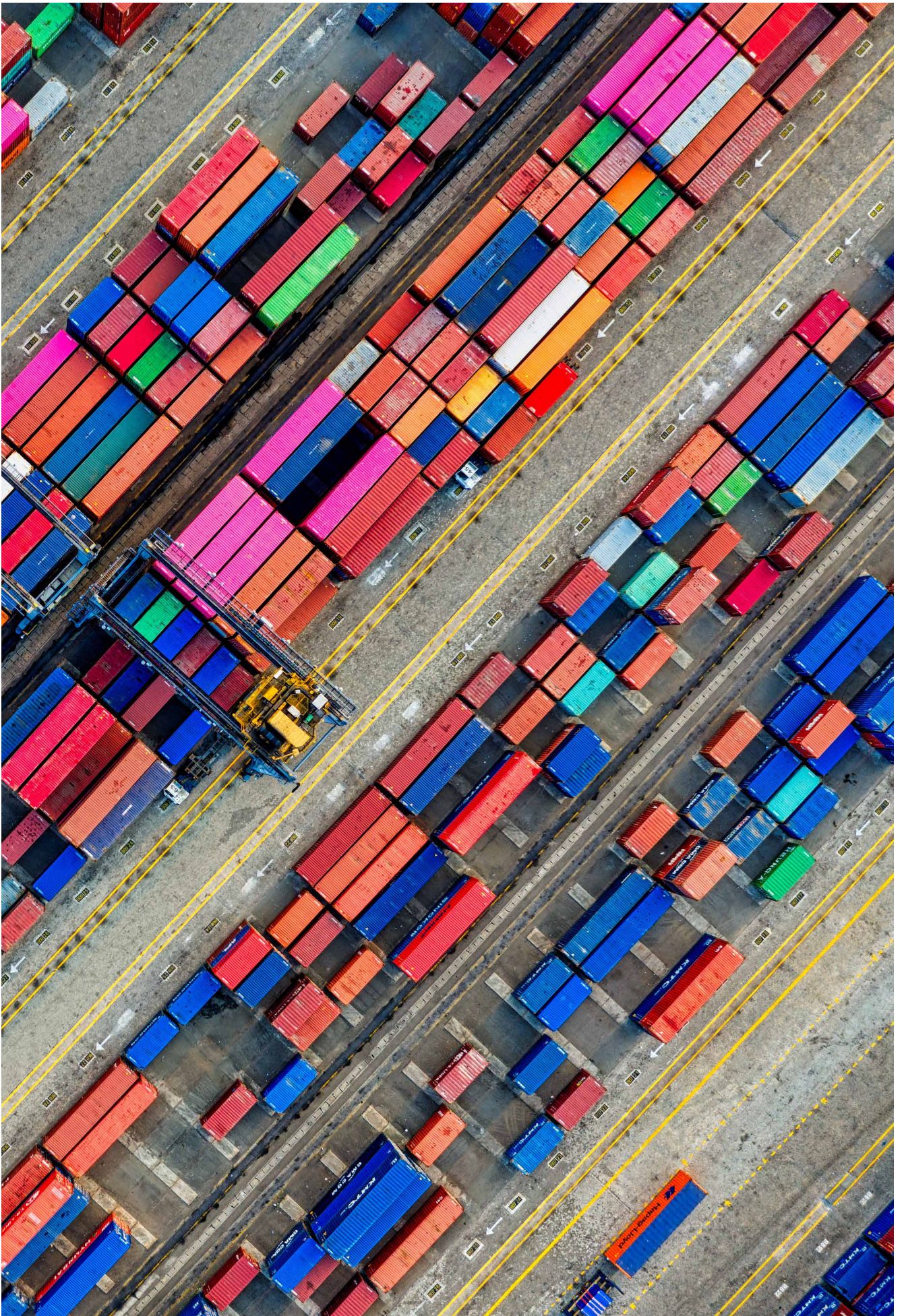
- Potentialet for udbredelse af vedvarende energi og investeringer i vedvarende energi er langt større, end det der hidtil er indfriet. Taskforcen skal bidrage til at indfri potentiale og øge udbredelsen.
- Begrænsende rammevilkår for pensionsbranchen som investor i fx grønne energiprojekter i udlandet

Effekt:

- Forbedrede investeringsmuligheder i projekter, som omfatter vedvarende energi.
- Med en styrkelse af grøn eksport gælder vi den grønne omstilling, danske arbejdspladser og vækst, samt udvider de grønne investeringsmuligheder for pensionsbranchen.

Det gør vi i branchen:

- Branchen fremmer allerede i dag investeringer ud i verden i udbredte teknologier som havvind og sol og har derfor spillet konkret ind med, hvordan en task force kan se ud, og hvilke opgaver denne skal udføre.

4 Flere grønne obligationer

F&P foreslår, at:

- Nationalbanken udarbejder en model for grønne statsobligationer, som lever op til de krav, der fastsættes i EU Green Bond Standard, og at samme standarder gøres gældende for grønne erhvervsobligationer.
- Nationalbanken og Finanstilsynet i modellen for grønne statsobligationer sikrer, at obligationerne bliver mulige at aftage for pensionsbranchen i overensstemmelse med Prudent Person-princippet.

Dette problem vil vi løse:

- Grønne erhvervsobligationer og statsobligationer skal harmoniseres efter EU Green Bond Standard og andre EU rapporteringskrav, således at obligationerne bliver transparente og mere likvide og dermed markant forbedrer størrelsen af og tilliden til det grønne obligationsmarked. Usikkerhed om klimaeffekten og de risici, som er forbundet med grønne obligationsopkøb, skal i videst muligt omfang fjernes.
- Pensionsselskaberne kan potentielt blive aftager af danske grønne statsobligationer og aftager allerede i dag en række grønne stats- og virksomhedsobligationer.
- Grønne obligationer kan bruges til at finansiere dele af den grønne omstilling i Danmark.

Effekt:

- Ved at være store aftagere af grønne statsobligationer og grønne erhvervsobligationer bidrager branchen betydeligt til både det offentlige og de private virksomheders grønne omstilling.

Det gør vi i branchen:

- Branchen har i dag allerede investeret for rundt regnet 25 mia. kr. i grønne obligationer ude i verden. Pensionsselskaberne kan blive potentiel store aftagere af grønne erhvervsobligationer og dermed blive en betydelig bidragsyder til de danske virksomheders grønne og cirkulære omstilling.

5 PtX som ny grøn styrkeposition

F&P foreslår, at:

Investeringsrammerne for PtX forbedres, så investeringsvilkårene (også for pensionsbranchen) bliver mere gunstige, og PtX bliver skalerbart i Danmark. Det bør bl.a. ske gennem:

- Udarbejdelse af en national strategi for PtX snarest muligt, som har til formål at understøtte satsningen på PtX som potentiel nyt dansk vindeventyr.
- Fjernelse af barrierer på eltarif-området, idet der er for høje omkostninger ved PtX i den nuværende eltarifordning. Som minimum bør eltariffen for PtX være omkostningsægte. Der er eksempler i EU på, at PtX er fritaget for eltariffer.
- Håndtering af udfordringer med for stor lagerkapacitet i starten af opskaleringsfasen ved at indføre forhøjet afskrivningsgrundlag/-fradrag.
- Sikring af langfristede og forudsigelige rammebetingelser.
- EU rammevilkår skal understøtte nye teknologier bedst muligt.
- Grøn certificering, som kan understøtte efterspørgslen efter grøn PtX.
- At statstilknyttede institutioner såsom Vækstfonden og EKF indtænkes som investorer/brøbyggere (risikotagere) særligt i skaleringsfasen, og når danske PtX-løsninger på et tidspunkt skal eksporteres.

Dette problem vil vi løse:

- Der er meget store usikkerheder om rammevilkårene og dermed rentabiliteten for PtX-projekter. Forslagene skal give incitamenter til at investere på storskalaniveau i PtX-teknologien i disse afgørende år, hvor positioneringen til fremtidens PtX-marked foregår i Europa og resten af verden.

Effekt:

- Med bred forståelse for, at PtX og andre nye teknologier vil skulle løbes i gang med understøttende politikker/bedre rammevilkår, kan branchen bidrage til at give det "nye vindeventyr" luft under vingerne.

Det gør vi i branchen:

- Flere i branchen har allerede budt ind med konkrete forslag til PtX-anlæg i Danmark og vil gerne investere her med de rette rammevilkår.

Forebyggelse - det grønne forsikringsvalg

Forsikringsbranchen har i mange år arbejdet med klima- og miljøpåvirkning. Selskaberne og deres mange specialister véd, hvordan risiko skal vurderes fx som konsekvens af barske vejrforhold, store regnfald eller tørke, som resulterer i brand. Derfor har vi som branche også en naturlig rolle at spille i arbejdet for at reducere klimabelastning og styrke den grønne omstilling.

Den bedste måde at begrænse CO₂-udledning på i forsikringsbranchen er ved at forebygge skader i stedet for at udbedre dem. Det er allerede et hovedfokus for forsikringsselskaberne, men det kræver ændringer i lovgivningen at skabe de bedste betingelser for at forebygge.

På den baggrund indeholder de følgende forslag også en række bud på, hvordan lovgivningen kan ændres til at gøre arbejdet med forebyggelse lettere for forsikringsselskaberne og direkte til gavn for danskere - individuelt såvel som erhvervsmæssigt.

Gode betingelser for forebyggelse er vigtige, for grønne løsninger skal være det nemme, attraktive og intuitive valg for kunderne (både forbrugere og virksomheder). Det arbejde pågår allerede, og forsikringsselskaberne arbejder både på at nedbringe deres eget CO₂-aftryk, samtidig med at de ønsker at give kunderne de bedst mulige betingelser for at træffe så bæredygtigt et valg som muligt.

Forebyggelse af skader reducerer ikke bare klimabelastningen. Hvis det bliver gjort rigtigt, kan det også spare kunderne penge. Økonomisk gevinst og reduktion af klimabelastning er selvfølgelig også noget, danskerne har øje for. I vores meningsmåling til denne publikation har mere end 8 af 10 danskere angivet, at de vægter lav pris på forsikringen og forebyggelse af skader som vigtige fokusområder for deres forsikringsselskab.

Forsikringsbranchen er en af de brancher med størst kontakt til danskerne. Den rolle vil vi i endnu højere grad bruge til at understøtte samfundsudviklingen. Det gælder, når kunder køber en forsikring, når forsikringer skal tilpasses nye livsvilkår, og hvis der sker en skade, hvor der skal udbetales erstatning. Det er alt sammen snitflader med kunde-kontakt, der kan bruges til og bliver brugt til at understøtte grøn omstilling.

Selskaberne udvikler grønne produkter med fokus på CO₂-reduktion og har stort fokus på reduktion af klimabelastningen i hele værdikæden. En del af det arbejde begrænses til tider af regulering og krav til afrapportering, som gør det sværere for kunderne at gennemskue, om de træffer et grønt valg. De følgende forslag gør derfor selskabernes indsats for den grønne omstilling mere gennemsigtig.

8 ud af 10 danskere mener, at forsikrings-selskaber skal have fokus på at hjælpe kunderne med at forebygge skader

At give en god dækning

At have en lav pris på forsikringen

At hjælpe kunderne med at forebygge skader

At udvikle forsikringsprodukter, som er til gavn for klimaet

Meget vigtigt/vigtigt Mindre vigtigt/slet ikke vigtigt Ved ikke

Kilde: Epinion

6 Bedre og mere forebyggelse

F&P foreslår, at:

- Det politisk understøttes, at branchens forebyggelsesfokus skaber den største reduktion af klimaaftrykket ved at reducere alle typer af skader.
- Forsikringsselskaber skal have mulighed for at udvide deres arbejdsområde for at understøtte forebyggelsen af skader. Eksempelvis kunne det være drift af en virksomhed, som sælger brandalarmer til kunderne med henblik på at forbygge brandskader. Hvis forsikringsselskaberne skal have den mulighed, kræver det en lovændring ift. såkaldt accessorisk virksomhed, hvor forsikringsselskaberne gennem datterselskaber driver servicevirksomhed til at understøtte forebyggelsen.

Dette problem vil vi løse:

- Den finansielle lovgivning giver ikke i tilstrækkelig grad forsikringsselskaber mulighed for at skabe nye forretningsmodeller ved at indgå samarbejder med andre aktører eller selv drive servicevirksomhed. Begrænsningerne for etablering af samarbejder udgør en barriere i forhold til at udvikle nye produkter på markedet, der fx kan bruges med henblik på at forebygge skader eller styrke digitaliseringen.

Effekt:

- Forsikringsselskabers mulighed for at drive servicevirksomhed giver flere muligheder for at arbejde målrettet med den grønne omstilling.

Det gør vi i branchen:

- Branchen står klar til at udvide sit forretningsområde indenfor forebyggelse af skader og dermed reduktion af klimabelastningen, i det øjeblik lovgivningen ændres, så der kan drives accessorisk virksomhed.

7 Klimafond – national handlingsplan for klimatilpasning

F&P foreslår, at:

- Regeringen og Folketinget går sammen om en national handlingsplan for klimatilpasning og etablerer en klimatilpasningsfond, som skal sikre finansiering til klimatilpasningsprojekter. Fonden finansieres over finansloven med et beløb, som passer til ambitionen i den nationale handlingsplan.
- Branchen går i dialog med forsyningsselskaber, regioner, kommuner, som tager sig af klimatilpasningsaktiviteter, større anlægsprojekter på tværs af kommuner, etablering af diger og anden kystbeskyttelse.

Dette problem vil vi løse:

- I dag er der ikke et tilstrækkeligt godt samarbejde mellem forsikringsbranchen, kommuner, regioner og stat. Forsikringsbranchen er ikke med til at definere klimatilpasningsindsatser, selvom de betaler for en del af skaderne og har en stor indsigt i, hvor skaderne sker, og hvilke indsatser der vil have størst effekt. Med nationale klimatilpasningsindsatser på tværs af aktører, opnås tiltag:
 1. der reelt virker og sparer selskaber og borgere for skader
 2. (understøtter tiltag) som vedligeholdelse af det gamle vandafledningssystem, så der ikke bygges nyt oven på gamle ukendte rør, som senere skaber problemer
 3. sikrer særligt klimaudsatte eller klimabelastende erhverv eller private bebyggelser, som undtages fra forsikringsmulighed og som ikke er en del af Stormflodsordningen.

Effekt:

- Ved at indgå partnerskaber sikres et bredere ejerskab og muligheder for merværdi, fordi der bliver tænkt synergier ind mellem fx klimatilpasning, reduktion i udledning af drivhusgas, biodiversitet, rekreativ værdi og turisme. I det omfang, man tænker andre gevinster ind, giver det også en mulighed for at udvide paletten af finansieringsmuligheder. I Holland har man gennem mange år arbejdet med tilpasning til stigende vandstand og stigende nedbørsmængder. De hollandske erfaringer viser, at samskabelse giver mere innovative løsninger, og at de løsninger er en god eksportvare.

Det gør vi i branchen:

- Branchen arbejder allerede med omfattende klimatilpasningsaktiviteter og søger løbende at styrke samarbejdet med regioner, kommuner og andre aktører.

8 Grønt fast-track i byggesager

F&P foreslår, at:

- Der sammen med kommunerne etableres et grønt fast track-forløb i byggesagsbehandlingen, der sikrer, at grønne tiltag kan blive sagsbehandlet hurtigt og med fastsat sagsbehandlingstid, der er kortere end andre byggesager.
- Der udarbejdes en række eksempler, som betyder, at kommunerne hurtigere kan gennemskue en byggesag og give en byggetilladelse.
- Et sådan fast-track ikke kun vil kunne bruges af forsikringsselskaberne, men også af andre borgere og virksomheder, som søger om byggetilladelse.

Dette problem vil vi løse:

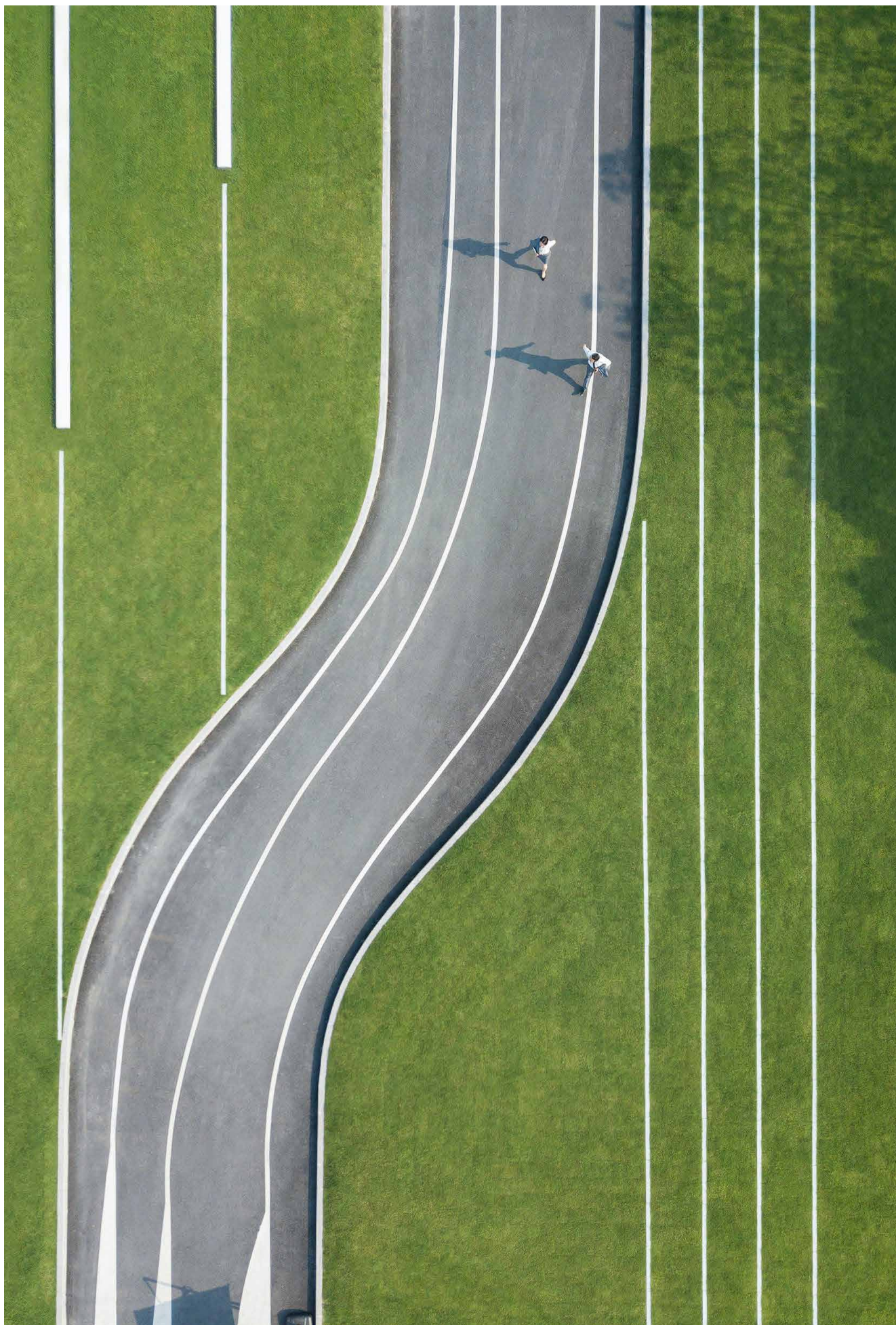
- I dag har kommunerne lange ventetider på behandling af byggesager, som især skyldes manglende ressourcer.
- Byggesagsbehandlingen må ikke være en barriere for at vælge den grønne løsning.

Effekt:

- Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid reduceres for grønne sager.
- I en række kommuner er der gode erfaringer med et fast track-forløb for byggesager. Fx har man i Furesø Kommune haft stort fokus på erhvervsbyggesager, hvor kommunen behandler ansøgninger fra virksomheder i et særligt fast track og løbende drøfter virksomhedernes behov med Furesøs erhvervsforeninger. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på erhvervsager er 18 dage.

Det gør vi i branchen:

- I forbindelse med skadesudbedring forbereder forsikringsselskaber og rådgivere materialet til kommunen, så der sker en effektiv byggesagsbehandling.

Øget sammenhængskraft mellem offentlige og private aktører skaber grønne resultater.

Samspillet mellem offentlige og private aktører kan være en hjørnesteen i arbejdet for den grønne omstilling. Det gælder både, hvor private aktører kan bidrage med yderligere kapital til finansiering af store grønne bygningsprojekter, og hvor forebyggelse af klimaskader kræver erfaringsudveksling og samarbejde på tværs af sektorer.

Erfaringsudveksling og samarbejde kan ikke gøre det alene. Hvis samspillet mellem offentlige og private aktører skal understøtte den grønne omstilling bedst muligt, er det også vigtigt at skabe de bedst mulige rammer for det.

Klare og standardiserede rammer for både offentlige og private aktører kan være en god løftestang til at styrke den grønne omstilling, både fordi det skaber større gennemskuelighed, og fordi kendte og klare krav vil gøre det lettere at indgå samarbejder på fælles præmisser, som gavner klimaet.

Det vil også gøre det lettere for investorer at investere både offentligt, privat og gennem OPP-samarbejder, fordi de sammenlignelige krav vil spare investoren for unødigt bureaukratisk gennemgang af vilkår og rammer for at kunne lave investeringen.

På den baggrund foreslår vi i de følgende forslag en harmonisering af klimakrav til offentlige og private aktører. Forsikrings- og pensionsbranchen ar-

bejder allerede på at efterleve de ambitiøse klimakrav, som stilles til branchen.

I forsikringsbranchen ydes der en særlig indsats for at forebygge klimaskader i samarbejde med både regioner og kommuner.

I pensionsbranchen står institutionelle investorer klar med kapital til at investere i byggeprojekter, hvor energieffektivitet og lav klimabelastning er en helt uomgængelig del af investeringerne.

Jo mere samarbejde og erfaringsudveksling og jo mere gennemskuelige rammevilkårene bliver, jo bedre kan vi bidrage til at trække Danmark i en grøn retning.

Med andre ord: Hvis offentlige og private aktører skal kunne drage mest mulig nytte af hinanden i bestræbelserne på at bidrage til den grønne omstilling, kræver det, at der er en fælles målsætning, fælles fodslag og fælles rammer for arbejdet. Det understøtter de følgende forslag.

9 Etablering af nationalt OPP-klimaråd

F&P foreslår, at:

- Etablere et nationalt OPP-klimaråd, som skal komme med forslag til, hvordan de rigtige rammevilkår for OPP-projekter kan øge tempoet i den grønne omstilling mest muligt. Rådet skal have fokus på følgende hovedområder:
1. Klimatilpasningsaktiviteter, herunder forebyggelse af klimaskader, i stat, regioner og kommuner, fx ved større anlægsprojekter, etablering af diger og anden kystbeskyttelse, klimaforbedrende tiltag ved vedligeholdelse af kloakker, bygningsmasse m.v.
 2. Samarbejds- og organisationsformer vedr. offentlig byggeri/infrastruktur, fx ny risikodeling/diversitet i ejerskab mellem offentlig og privat (herunder mulige nye finansieringsmodeller med involvering af fx pensionskroner), konsensus og gennemsigtighed om en uvildig risiko-review af alle offentlige anlægsarbejder, etablere en online-portal for sammenkobling af finansieringsudbud og -efterspørgsel.
- OPP-klimarådet og dets forslag til løsninger skal indtænkes i den grønne økonomiske køreplan (forslag 1).

Dette problem vil vi løse:

- Politikere og offentlige myndigheder skal se OPP som en naturlig og hensigtsmæssig måde at finansiere anlægsinvesteringer. Det gælder både anlægsinvesteringer, der direkte relaterer sig til den grønne omstilling (energiforsyning, PtX- eller andre grønne infrastrukturprojekter). Men det gælder også anlægsinvesteringer, hvor der tages særlige hensyn til klimaforhold fx transportinfrastruktur og sundhedsinfrastruktur.
- Ved at det offentlige involverer eksterne parter, kan der opnås bredere viden om teknologier og projekt gennemførelse, som kan være afgørende for den fremtidige kommercialisering og eksport af danske grønne løsninger
- I dag er der ikke et tilstrækkeligt godt samarbejde mellem pensions- og forsikringsbranchen, kommuner, regioner og stat. Forsikringsbranchen er ikke med til at definere klimatilpasningsindsatser, selvom de betaler for en stor del af skaderne og har stor indsigt i, hvor skaderne sker, og hvilke indsatser der vil have størst effekt.

Effekt:

- Ved at indgå partnerskaber sikres et bredere ejerskab og muligheder for merværdi, fordi der bliver tænkt synergier ind mellem fx klimatilpasning, reduktion i udledning af drivhusgas, biodiversitet m.v. De hollandske erfaringer (se mere under forslag 8) viser, at samskabelse giver mere innovative løsninger, og at de resulterende løsninger er en god eksportvare.

Det gør vi i branchen:

- Branchen har stor erfaring med forebyggelsesindsats og investerer allerede i dag mange milliarder i grønne aktiver, infrastruktur m.v.

10 Lighed i ambitiøse klimakrav til offentlige og private aktører

F&P foreslår, at:

- Den offentlige sektor mødes med samme ambitiøse klimakrav som den private sektor, så vi i højere grad kan måle – og reducere – klimaaftrykket fra den offentlige sektor.
- Den offentlige sektors CO₂-aftryk skal opgøres: Alle offentlige virksomheder, myndigheder og institutioner bør som udgangspunkt rapportere – men til en start bør som minimum de større institutioner rapportere. Konkret foreslås, at der aflægges et CO₂-regnskab efter scope 1 og 2 og med afsæt i Greenhouse Gas Protocol, som er en af de mest anerkendte internationale standarder, og samtidig inddeler opgørelsen i tre kategorier for at illustrere, hvor i værdikæden udledningen kommer fra. Med scope 1 og 2 skal rapporteres den direkte udledning, der stammer fra aktiviteter indenfor organisationen samt indirekte udledninger gennem den energi, man køber fra eksempelvis elværket eller varmegværket.
- Der kan overvejes, om de offentlige myndigheders klimaoplysninger kan gøres tilgængelig på en samlet national webplatform ud fra samme tankegang som European Single Access Point (ESAP), der skal gøre bl.a. klimadata let tilgængelig for private virksomheder.

Dette problem vil vi løse:

- Den grønne omstilling skal naturligvis gennemføres i den offentlige sektor – præcis som i de private virksomheder.
- Vi mangler i dag standardiserede og ensartede klimadata i det offentlige, så indsatsen bedre kan følges, og der kan sættes målrettet ind for at reducere klimabelastningen.
- Der skal – som hos de største aktører i den private branche – være gennemsigtighed omkring, hvilken CO₂-belastning, der er i det offentlige.
- Der skal være lige og ambitiøse konkurrencevilkår for det offentlige og private.

Effekt:

- Efterspørgslen efter grønne løsninger vil blive øget betydeligt, herunder diskussionen om og behovet for finansiering (evt. ekstern finansiering).

Det gør vi i branchen:

- Branchen afrapporterer allerede i stort omfang sit eget klimaaftryk og formulerer reduktionsmål.

Datadeling fremmer grøn omstilling

Der er et kæmpe potentiale i data-partnerskaber og samarbejde i forsikrings- og pensionsbranchen. Men for at udnytte potentialet bedst muligt, er det en forudsætning, at krav om datadeling ses i en større sammenhæng på tværs af både værdikæder og sektorer.

Ved at give virksomhederne adgang til flere data på lige vilkår, skabes grundlaget for, at der kan indgås samarbejder og skabes innovation på produkter og service.

Her bør fokus først og fremmest være på rammevilkår for udveksling af data på tværs af sektorer og med det offentlige. Det kunne eksempelvis være via frivillige partnerskaber og indbyrdes samarbejde for at styrke den digitale udvikling i samfundet. I forsikrings- og pensionsbranchen har vi allerede vist, at det er en model, som i høj grad skaber værdi og transparens for kunderne.

Vores brancheløsninger som Pensionsinfo og Forsikringsguiden er gode eksempler på frivillig dataudveksling, som har været til gavn for kunderne. Den tankegang og erfaring bør også kunne bruges til gavn for klimaet. Men frivillig datadeling kan ikke stå alene, for potentialet er større end det.

Særligt på forebyggelsesdagsordenen ligger der et stort samfundsmæssigt potentiale i at dele data for at forebygge og forhindre skader. Her vil en

ambitiøs tilgang til udveksling af for eksempel klimadata og data opsamlet fra biler kunne skabe innovation og stor værdi for kunderne. På klimaområdet vil forbedret adgang til virksomhedernes ESG-data kunne understøtte branchens investeringer i grønne virksomheder.

Hvis grønne investeringer bedre skal kunne foretages på tværs af grænser, skal klimarapporteringen fra virksomhederne styrkes og standardiseres.

Der er behov for en ambitiøs tilgang til bæredygtighedsrapportering. For investorer som pensionselskaber er det vigtigt, at mulighederne for at inddrage virksomheders bæredygtighedsrisici i beslutninger om investering forbedres. Ligesom der også bør sikres transparens om bæredygtighed for at gøre det nemmere at sammenligne virksomheder.

Standardiseringen af klimarapportering skal på den ene side gøres godt, men på den anden side gerne så hurtigt som muligt, idet datamanglen er en alvorlig hæmsko for at investere tilstrækkeligt i grønne virksomheder.

11 Opslagsværk for forsikringskaders CO2-aftryk

F&P foreslår, at:

- Der til forsikringsbranchen udarbejdes et opslagsværk à la Den store klimadatabase, der måler CO2-aftrykket på fx en given bygningsskade. På den måde kan CO2-udledningen opgøres og illustrere, hvordan forebyggelse kan bidrage til CO2-reduktion.

Dette problem vil vi løse:

- Et opslagsværk skal synliggøre og kvantificere forsikringsbranchens bidrag til CO2-reduktion.
- Samtidig giver det branchen en synlig værdi af forebyggelsesindsatser, som kan bistå ændringen i branchens forretningsfokus fra at udbetale skadeserstatning.

Effekt:

- Synliggørelse og kvantificering af branchens bidrag til den klimapolitiske dagsorden, da det spiller direkte ind i Folketingets 2030-mål om 70 pct. reduktion i CO2-udledningen.

Det gør vi i branchen:

- Sætter fokus på, at det er bedst, billigst og grønnest, hvis der ingen skader sker.
- Evt. supplere med en analyse af elbiler og deres forventede reparationsomkostninger. Det skal eftervises, om det er nemmere (billigere) at reparere en skadet elbil end en fossildrevet bil.

12 Styrk grøn omstilling gennem klimarapportering

F&P foreslår, at:

- Bæredygtighedsdata (altså såkaldt ikke-finansiell) skal standardiseres, være sammenlignelige på tværs af EU og samtidig være valide.
- For CO2 betyder det, at vi konkret opgør scope 1, 2 og 3, og at de følger den internationalt anerkendte Greenhouse Gas Protocol, og at disse skal være en del af de nye rapporteringskrav til de større virksomheder i EU.
- Det er afgørende, at disse data får første prioritet i udviklingen og launch af EU-klimadatarregister/European single access point.
- EU-kommissionens oplæg til bæredygtighedsrapportering vil på den måde få et markant og ambitiøst grønt aftryk, hvor data skal være så tilgængelige for investorerne som muligt.
- Der skal sikres sammenhæng mellem bæredygtighedsrapportering, disclosureforordning og EU-taksonomi. Disclosure- og taksonomiforordningen regulerer forsikrings- og pensionsbranchen og dennes oplysningskrav til kunderne. Bæredygtighedsrapporteringen regulerer til gengæld virksomhederne, som forsikrings- og pensionsbranchen skal investere i. Derfor er der brug for sammenhæng mellem datakildekravene hos virksomhederne, hvis branchen skal kunne levere en effektiv formidling om klimaforhold til pensionsopsparene.

Dette problem vil vi løse:

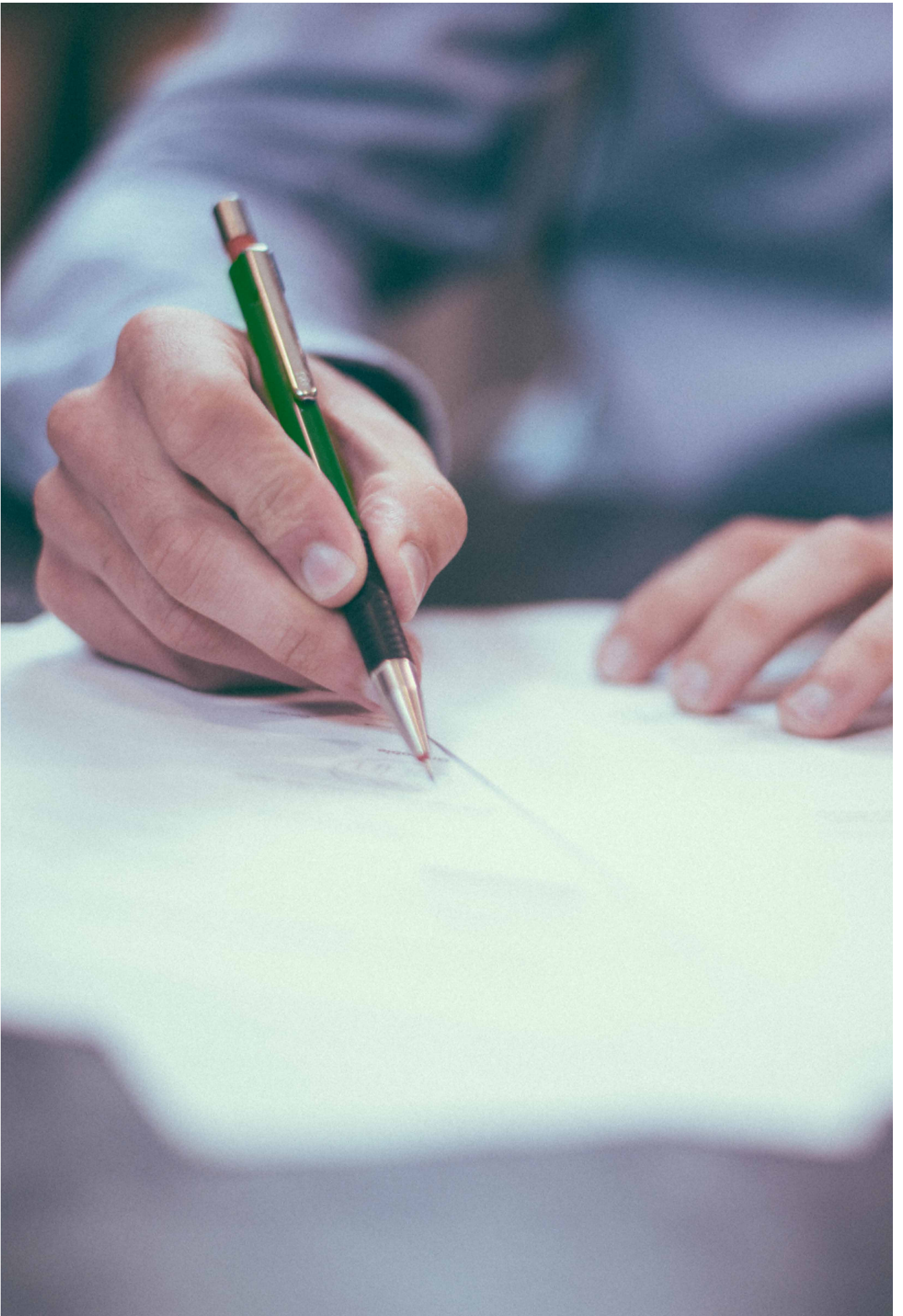
- Sikre relevante og valide datakilder til at kunne investere og bedrive aktivt ejerskab ift. den grønne dagsorden/omstilling.
- Gøre systemet og behandlingen af data smidigt og effektivt og gøre det nemmere for branchen at kommunikere oplysninger om klima- og bæredygtighedsforhold til pensionsopsparene.
- Fjerne begrænsninger for, at branchen enkelt kan udbyde grønne produkter og rapportere om egen klimaindsats.

Effekt:

- Branchen skal opleve så smidige forhold som muligt, når den engagerer sig i den grønne omstilling. Hermed sikres en effektiv og robust kapitalallokering.

Det gør vi i branchen:

- Arbejdet med implementering af standardiserede bæredygtighedsdata er allerede påbegyndt.

13 Øget datadeling muliggør bredere klimatilpasningstiltag

F&P foreslår, at:

- Der etableres et register (inspiration fra Energistyrelsens Bygningshub, som stiller data til rådighed for at fremme energibesparelser og fleksibelt forbrug i bygninger), hvor forsikrings- og pensionsbranchen, kommuner og myndigheder kan dele og tilgå klimadata via en digital platform.
- En lang række offentlige myndigheder har datasæt om bygninger, der ikke er sammenkørte, og forsikrings- og pensionselskaberne har også en viden om de bygninger, de forsikrer og bygger – her tænker vi fx på geodata, forsyningsdata (vand, el, varme) m.fl.
- Der skal samtidig sikres en lovhjemmel til, at data løbende kan indhentes/videregives, så GDPR ikke spænder ben, som det er tilfældet på skybrudsdata, som ellers har skabt stor værdi for både forsikringsselskaber, kommuner og borgere.
- Øget tilgang til forskellige data danner grundlag for bedre og mere præcis klimatilpasning af offentlige og private aktører.

Dette problem vil vi løse:

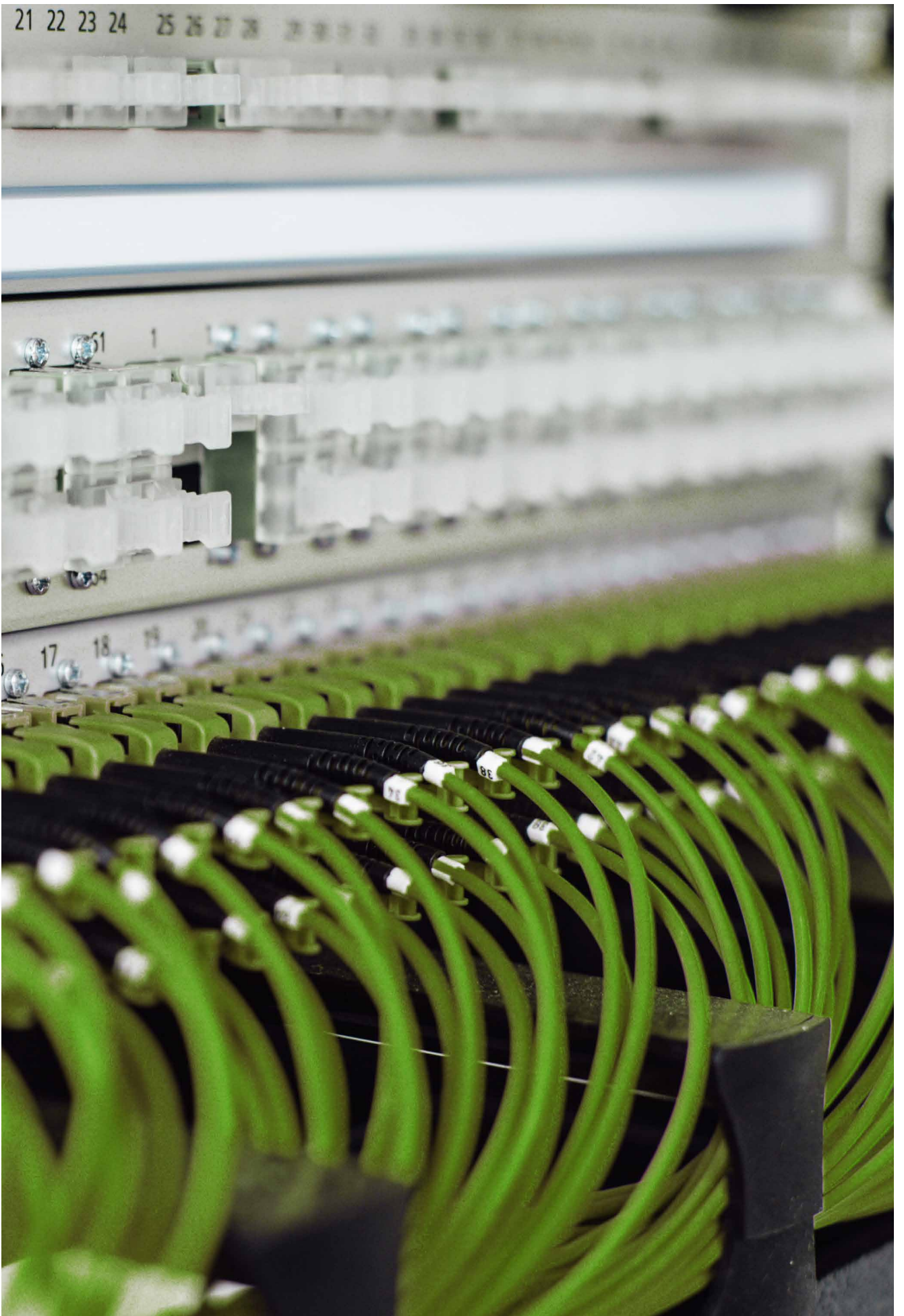
- Efter de nuværende persondataskyttelsesregler (GDPR) kan branchen ikke længere dele data med kommunerne. Der mangler en lovhjemmel til, at forsikringsselskaberne kan indhente og videregive data til samfundsmæssige formål.

Effekt:

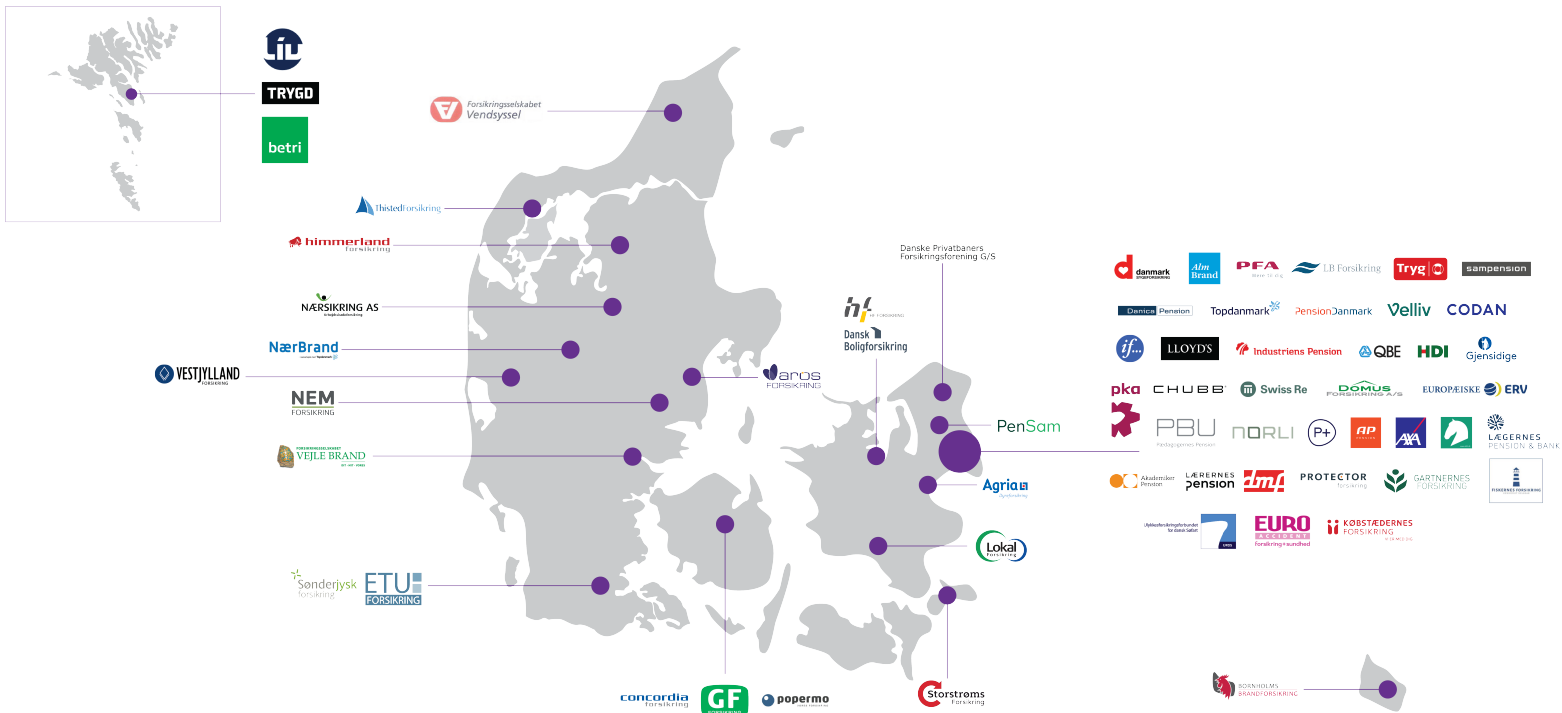
- Kommunernes klimatilpasning nedsætter potentielt antallet og omfanget af klimarelaterede skader, som forsikringsbranchen skal håndtere.
- Et datasamarbejde kan bruges til risikokort.

Det gør vi i branchen:

- Vi arbejder for at tilvejebringe hjemmelsgrundlag og iværksætter tiltag til at videregive data.
- I tæt samarbejde med relevante parter udtænkes derefter en digital model for udveksling af data, og vi undersøger muligheder i eksisterende databaser (fx KlimaAtlas, Miljøportal e.l.).

Hvem er vi?

Forsikring & Pension

Philip Heymans Allé 1
 2900 Hellerup
 Tlf. 41 91 91 91
 fp@forsikringogpension.dk
 www.forsikringogpension.dk

Forsikring & Pension er brancheorganisation for forsikrings- og pensionselskaber. Vi varetager branchens interesser og arbejder for, at branchen bliver kendt for sit bidrag til at løse nogle af de største udfordringer, det danske og internationale samfund står over for. Det drejer sig om velfærd og tryghed for den enkelte dansker, og det drejer sig om bæredygtighed og den nødvendige grønne omstilling.